

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 125/2020-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Daliborom Kuciaňom, Žilinská cesta 130, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Nt 16/2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDAKOVANÉ] vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Nt 16/2009 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Nitra prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Nt 16/2009 konať bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 533,88 € (slovom päťstotridsaťtri eur a osemdesiatosem centov), ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Dalibora Kuciaňa, Žilinská cesta 130, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Daliborom Kuciaňom, Žilinská cesta 130, Piešťany, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 48 ods. 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), k porušeniu ktorých malo dôjsť v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 499/2008 (ďalej len „namietaný postup okresnej prokuratúry“) a postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Nt 16/2009 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi bolo v minulosti vedené trestné stíhanie pre trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 2 písm. a) a b) a ods. 4 písm. c) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005. Predmetné trestné stíhanie bolo uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry z 10. júna 2008 vydaným v konaní pod sp. zn. VII/1 Gv 78/08 podľa § 215 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zastavené z dôvodu, že stíhaný skutok nie je trestným činom a zároveň nie je dôvod na postúpenie veci.

3. Následne 19. augusta 2009 prokurátor okresnej prokuratúry podal v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 499/2008 okresnému súdu návrh na zhabanie veci podľa § 299 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu podľa § 83 ods. 1 písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) účinného v čase jeho podania, a to štyroch kusov vodných korytnačiek druhu Batagur Baska vo výlučnom vlastníctve sťažovateľa z dôvodu, že to vyžaduje verejný záujem (ďalej len „návrh na zhabanie veci“). O návrhu na zhabanie veci sa vedie na okresnom súde namietané konanie. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd vo veci návrhu na zhabanie veci dosiaľ nariadil jedno verejné zasadnutie, ktoré sa konalo 23. novembra 2011 a na účel vykonania znaleckého skúmania týkajúceho sa vecí, ktorých zhabanie sa navrhuje, bolo odročené na neurčito. Od uvedeného dňa neboli v predmetnej trestnej veci vykonávané žiadne ďalšie procesné úkony, o ktorých by mal sťažovateľ vedomosť.

4. Namietanému postupu okresnej prokuratúry sťažovateľ primárne vytýka, že prokurátor nemal oprávnenie na podanie návrhu na zhabanie veci podľa § 299 ods. 1 Trestného poriadku. V uvedenom smere argumentuje ustanovením § 237 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého sa trestné stíhanie pred súdom koná len na podklade obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste, ktoré podáva a pred súdom zastupuje prokurátor. Keďže sa v čase podania návrhu na zhabanie veci už proti sťažovateľovi neviedlo žiadne trestné stíhanie, podľa jeho názoru okresný súd nemá právomoc o návrhu okresnej

prokuratúry rozhodnúť. Z uvedených dôvodov je sťažovateľ toho názoru, že okresná prokuratúra v jeho prípade konala v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

5. Z dôvodu, že proti sťažovateľovi sa v čase podania návrhu na zhabanie veci už nevedlo trestné stíhanie, nebolo podľa jeho názoru možné postupovať podľa ustanovenia § 235 písm. f) Trestného poriadku, ktoré podanie návrhu na zhabanie veci podmieňuje súbežným podaním obžaloby. Rovnako nebolo podľa názoru sťažovateľa možné postupovať podľa ustanovenia § 236 ods. 1 Trestného poriadku s použitím ustanovenia § 235 písm. f) Trestného poriadku, keďže to vylučuje ustanovenie § 83 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, podľa ktorého sa ustanovenia o zhabaní veci nepoužívajú, ak je hodnota veci v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu, pričom miera závažnosti prečinu v jeho prípade neexistuje žiadna, keďže trestné stíhanie bolo proti jeho osobe právoplatne zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a zároveň nebol dôvod na postúpenie veci. Namietaným postupom okresnej prokuratúry malo dôjsť taktiež k porušeniu čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 49 ústavy.

6. Namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu sťažovateľ vzhliada najmä v tej skutočnosti, že prvé verejné zasadnutie týkajúce sa návrhu na zhabanie veci sa uskutočnilo až 23. novembra 2011, teda viac ako 2 roky od jeho doručenia okresnému súdu, pričom od uvedeného dňa sa podľa vedomostí sťažovateľa už viac ako osem rokov v predmetnej trestnej veci vôbec nekonalo a naďalej bezdôvodne nekoná, čím dochádza k neodôvodneným priet'ahom v konaní, ako aj vzniku právnej neistoty u sťažovateľa, ktorú nemožno ústavne ospravedlniť, tolerovať a udržať. Dôvody svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ uzatvára tým, že celé konanie pred okresným súdom je poznačené nečinnosťou a je jedným súvislým priet'ahom. Opätovne poukazuje na skutočnosť, že nedostatok právomoci okresnej prokuratúry na podanie návrhu na zhabanie veci, ako aj nedostatok právomoci okresného súdu na rozhodovanie o takom návrhu predstavuje porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Ďalším postupom okresného súdu navyše podľa názoru sťažovateľa došlo taktiež k porušeniu čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 49 ústavy.

7. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, a taktiež základné právo na uloženie ujmy na právach alebo majetku len spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 49 ústavy boli rozhodnutím a postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 499/2008, ako aj postupom okresného súdu v namietanom konaní v rozpore s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 2 ods. 2 ústavy porušené. Sťažovateľ ďalej navrhuje okresnému súdu v namietanom konaní prikázať, aby konal bez ďalších prietáhov, a tak okresnému súdu, ako aj okresnej prokuratúre zakázať pokračovať v porušovaní jeho základných práv a slobôd. Sťažovateľ taktiež navrhuje, aby mu bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 € od okresnej prokuratúry a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 € od okresného súdu. V ostatnom sťažovateľ navrhuje priznanie náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 346,26 €.

8. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 125/2020-17 z 2. apríla 2020 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva sťažovateľa na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podania sťažovateľa

9. Na základe výzvy ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti sťažovateľa podaním doručeným 11. mája 2020 vyjadrila podpredsedníčka okresného súdu, ktorá okrem podrobného prehľadu procesných úkonov namietaného konania predostrela vo svojom

vyjadrení stanovisko k skutkovej a právnej zložitosti posudzovanej veci sťažovateľa a k otázke plynulosti konania. V zmysle uvedeného vyjadrenia okresný súd nehodnotil trestnú vec sťažovateľa ako skutkovo a právne zložitú, ďalej konštatoval, že sťažovateľ sa na narušení plynulosti postupu okresného súdu v namietanom konaní nijako nepričinil a napokon uznal spôsobenie zbytočným prietahom zo strany samotného okresného súdu. Ako na objektívnu okolnosť, majúcu negatívny dopad na plynulosť konania vo veci sťažovateľa, poukázal okresný súd na celkovú neúmernú zaťaženosť okresného súdu, ktorá je na úseku trestného súdnictva spôsobená skutočnosťou, že má okresný súd postavenie súdu v sídle krajského súdu, z čoho preň vyplýva agenda prejednávania zložitej organizovanej trestnej činnosti, na ktorú nadväzuje aj požiadavka prednostného urýchleného vybavovania zložitých väzobných vecí. V závere vyjadrenia formuloval okresný súd svoj súhlas s prejednaním veci sťažovateľa bez ústneho pojednávania.

10. Právny zástupca sťažovateľa svoje stanovisko k vyjadreniu okresného súdu formuloval v podaní doručenom ústavnému súdu 14. mája 2020, v ktorom zotrval na dôvodoch podanej ústavnej sťažnosti a reagoval tiež na chronologický prehľad úkonov namietaného konania, koncipovaný okresným súdom v dotknutom vyjadrení. Sťažovateľ zdôraznil, že zbytočné prietahy namietaného konania boli spôsobené nečinnosťou a nesústredeným postupom okresného súdu, pričom tiež poukázal na judikatúru ústavného súdu, ktorá nadmernú zaťaženosť toho-ktorého súdu porušujúceho základné právo účastníka konania na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov neakceptuje ako okolnosť zbavujúcu konajúci súd zodpovednosti za porušenie predmetného základného práva. V závere stanoviska právny zástupca oznámil, že sťažovateľ súhlasí s prejednaním jeho ústavnej sťažnosti v konaní pred ústavným súdom bez nariadenia ústneho pojednávania.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa ustanovenia § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom súvisiaceho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

14. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

15. Otázkou existencie zbytočných prietáhov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd skúma vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a preto aj v prípade sťažovateľa preskúmal z hľadiska charakteru prejednávanej veci jej skutkovú a právnu zložitosť (1), ďalej správanie sťažovateľa v priebehu konania (2) a napokon aj postup konajúceho súdu (3).

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

IV.1 K obsahu súdneho spisu okresného súdu v napadnutom konaní

16. Ústavný súd preskúmal obsah na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu okresného súdu, ako aj vyjadrenie odporcu a stanovisko sťažovateľa a dospel k týmto pre posúdenie sťažnosti relevantným zisteniam o priebehu namietaného konania:

Okresnému súdu bol zo strany okresnej prokuratúry 21. augusta 2009 predložený návrh na zhabanie veci, keďže uznesením okresnej prokuratúry z 10. júna 2008 s právoplatnosťou k 2. septembru 2008 bolo proti sťažovateľovi zastavené trestné stíhanie viažuce sa k veciam, ktorých sa návrh na zhabanie týka.

Termín verejného zasadnutia, ktorý bol určený k dátumu 12. október 2009, bol okresným súdom odročený z dôvodu, že sťažovateľovi ako zúčastnenej osobe a ďalšej zúčastnenej osobe nebol doručený návrh na zhabanie veci, teda nemali možnosť sa sním oboznámiť. Nový termín bol určený k dátumu 19. október 2009, pričom takto určený termín verejného zasadnutia bol opäť odročený k dátumu 19. február 2010 z dôvodu námietky nedodržania lehoty na prípravu verejného zasadnutia, ktorá bola podaná splnomocnencom sťažovateľa a druhej zúčastnenej osoby. Následne 18. januára 2010 sťažovateľ okresnému súdu doručil žiadosť o odročenie určeného termínu verejného zasadnutia s odôvodnením, že okresný súd nepredvolal na verejné zasadnutie jeho splnomocnenca, kde z tohto dôvodu bol daný termín zrušený.

Termín verejného zasadnutia, ktorý bol určený k dátumu 19. október 2011, bol odročený k dátumu 23. november 2011 z dôvodu neúčasti splnomocnenca zúčastnených osôb, ktorý ju ospravedlnil práceneschopnosťou dodatočne zdokladovanou 24. októbra 2011.

Okresný súd vykonal 23. novembra 2011 verejné zasadnutie, na ktorom sa vyjadrili sťažovateľ a prokurátor, pričom verejné zasadnutie bolo odročené na neurčito na účel vyžiadania relevantných informácií od kompetentných subjektov a na účel pribratia znalca.

Okresný súd určil termín verejného zasadnutia k dátumu 25. marec 2020, tento však bol v dôsledku prijatých protiepidemiologických opatrení zrušený. Ďalší termín verejného

zasadnutia určený k dátumu 10. jún 2020 bol zrušený z dôvodu zaslania súdneho spisu ústavnému súdu a verejné zasadnutie bolo odročené, v čase rozhodovania ústavného súdu nebola teda vec sťažovateľa meritórne ukončená.

IV.2 Vyhodnotenie postupu okresného súdu

17. Predmetom súdneho konania v posudzovanej veci sťažovateľa je rozhodovanie o návrhu okresnej prokuratúry na zhabanie veci, kde takýto predmet konania nemožno podľa názoru ústavného súdu kvalifikovať ako osobitne skutkovo či právne zložitý, aj keď určitý stupeň skutkovej zložitosti možno vidieť v potrebe znaleckého dokazovania, ktorú deklaroval konajúci súd na verejnom zasadnutí konanom 23. novembra 2011. Napokon nenáročnosť predmetu namietaného konania z hľadiska skutkového a právneho prezentoval vo svojom vyjadrení aj samotný okresný súd. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že ani určitá skutková zložitost' veci vyplývajúca z potreby znaleckého dokazovania nemôže v posudzovanom prípade ospravedlniť absolútne neprimeranú dobu konania o tomto type návrhu, ktorá v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje obdobie viac ako desiatich rokov.

18. V rámci posúdenia druhého kritéria používaného pre hodnotenie prípadných zbytočných prietáhov v súdnom konaní ústavný súd nezistil žiadne výraznejšie okolnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú súčinnosť zo strany sťažovateľa ako účastníka konania.

19. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu. Ústavný súd v jeho postupe zistil obdobie nečinnosti, v ktorom okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila relevantná, teda zákonná prekážka. Takýmto obdobím rozsiahlej nečinnosti je poznačená fáza namietaného konania v úseku od 23. novembra 2011, keď bol uskutočnený termín verejného zasadnutia až do stanovenia ďalšieho nového termínu verejného zasadnutia určeného k dátumu 25. marec 2020. Ústavný súd konštatuje, že v uvedenom období nevykonával okresný súd žiadne relevantné procesné úkony smerujúce k vlastnému

prejednaní vecí (za takéto nemožno považovať žiadosti o informatívne správy o stave živočíchov, ktorých sa podaný návrh týka), pričom prezentované obdobie nečinnosti vykazuje viac ako osem rokov. Ústavný súd tiež pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07). V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na momenty postupu okresného súdu v úvodnej fáze namietaného konania, ktoré signalizujú nesústredený postup okresného súdu, ktorý v konečnom dôsledku viedol k neefektívnosti postupu a zbytočnému predĺženiu namietaného konania. Ide o zrušenie niekoľkých určených termínov verejného zasadnutia z dôvodu porušenia ustanovení Trestného poriadku zaručujúcich možnosti zúčastnenej osoby pripraviť sa na verejné zasadnutia (nedoručenie návrhu na zhabanie vecí zúčastneným osobám, nedodržanie päťdňovej lehoty na prípravu, nezaslanie predvolania na určený termín splnomocnencovi).

20. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že nečinnosťou okresného súdu a tiež jeho neefektívnym postupom došlo k zbytočnému predĺženiu súdneho konania.

21. Dĺžka súdneho konania o návrhu na zhabanie vecí pred okresným súdom od podania tohto návrhu do času rozhodovania ústavného súdu tak predstavuje dobu viac ako desiatich rokov, čo je z globálneho hľadiska doba ústavnoprávne neakceptovateľná.

22. Ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

23. Z petitu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ žiadal ústavný súd aj o vyslovenie porušenia práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného

v čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní pred okresným súdom. Ústavný súd si už pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie vecí v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

24. Ústavný súd tak uzatvára, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli (bod 1 výroku nálezu).

25. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vlastniť majetok, ústavný súd v prvom rade pripomína, že do obsahu vlastníckeho práva patrí právo vec držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a právo nakladať s predmetom vlastníctva. Vzhľadom na dĺžku namietaného konania, predmet konania (rozhodovanie o pozbavení vlastníctva sťažovateľa ku štyrom kusom korytnáčiek vodných druhov Batagur Baska) a dlhotrvajúce obmedzenie výkonu vlastníckeho práva sťažovateľa je potrebné konštatovať, že napadnutým konaním okresného súdu bolo porušené aj právo sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

26. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Vychádzajúc z toho, že ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj zo skutočnosti, že posudzované konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ukončené, bolo potrebné prikázať okresnému súdu v namietanom konaní konať bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

27. K obrane okresného súdu, poukazujúcej na svoju neúmernú zaťaženosť z hľadiska množstva a zložitosti prejednávanej trestnej agendy, ktorú sa okresný súd snaží prezentovať ako objektívnu okolnosť negatívne sa podpisujúcu pod plynulosť konania aj vo veci sťažovateľa, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že problémy súvisiace so zaťaženosťou justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka komplikácií tohto charakteru nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

28. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 citovaného článku ústavy boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil sťažovateľ neprimeranou dĺžkou posudzovaného konania a tiež osobnou frustráciou prameniacou z pocitov právnej neistoty. Sťažovateľ vyzdvihol aj špecifický charakter vecí, ktorých sa návrh na zhabanie týka, kde ide o živočíchy, ku ktorým má mať sťažovateľ podľa svojho vyjadrenia osobný vzťah. Vychádzajúc z týchto skutočností, sťažovateľ považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 5 000 €. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu a chápe ho ako kompenzačný prostriedok nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na doterajšiu neprimeranú dĺžku posudzovaného konania považoval ústavný súd za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku nálezu.

VI. Trovy konania

29. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať aj náhradu trov konania pred ústavným súdom. Ústavný súd v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom, a priznal mu náhradu v sume 533,88 € (bod 4 výroku tohto nálezu). Ústavným súdom priznaná suma náhrady trov konania pozostáva z odmeny za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pri tarifnej odmene za úkon právnej služby vykonaný v roku 2019 v sume 163,33 € a za úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 v sume 177 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a režijnom paušále ku každému z nich po 9,80 € v prípade úkonov z roku 2019 a 10,62 € v prípade úkonu z roku 2020 (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

30. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu